EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Strasbourg den 17.6.2025
COM(2025) 823 final/2

2025/0177 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av direktiven 2009/43/EG och 2009/81/EG vad gäller förenkling av överföringar inom EU av försvarsrelaterade produkter och förenkling av säkerhets- och försvarsupphandling

{SWD(2025) 820 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Den ryska invasionen av Ukraina har understrukit behovet av en förstärkt unionsomfattande marknad för försvarsprodukter som kan stödja medlemsstaternas försvarsberedskap inför framväxande säkerhetshot. Den pågående konflikten har avslöjat sårbarheter i det europeiska försvarslandskapet och belyst vikten av en sammanhållen och resilient försvarsteknisk och försvarsindustriell bas. En välfungerande europeisk försvarsmarknad är nödvändig för att ge medlemsstaterna tillgång till de försvarsförmågor, den försvarsteknik och de försvarsprodukter som krävs för att effektivt kunna möta nuvarande och framtida säkerhetsutmaningar.

Det förändrade geopolitiska landskapets inverkan på den europeiska försvarsmarknaden har varit betydande, med störningar i leveranskedjorna, ökad efterfrågan på försvarsprodukter och ett växande behov av driftskompatibla och innovativa lösningar. Befintlig lagstiftning som påverkar den europeiska försvarsmarknaden är dock inte helt anpassad till de aktuella utmaningarna, vilket hindrar medlemsstaterna från att reagera snabbt och effektivt på framväxande hot.

Som svar på dessa utmaningar måste EU vidta åtgärder för att stärka den EU-omfattande marknaden för försvarsprodukter och främja en mer integrerad och konkurrenskraftig försvarsteknisk och försvarsindustriell bas. Genom att skapa en mer robust och resilient europeisk försvarsmarknad kan unionen stödja medlemsstaternas försvarsberedskap, främja europeiskt strategiskt oberoende och bidra till en stabilare och säkrare europeisk säkerhetsmiljö.

Som anges i Gemensam vitbok om europeisk försvarsberedskap 2030[1]: ”För att återuppbygga det europeiska försvaret krävs det som utgångspunkt massiva, uthålliga investeringar. Tillsammans måste vi påskynda arbetet på alla områden för att omgående öka den europeiska försvarsberedskapen och se till att Europa har ett starkt och tillräckligt försvar fram till 2030, och därigenom också öka vårt bidrag till den transatlantiska säkerheten.” Vidare skulle försvarsinvesteringarna kunna uppgå till minst 800 miljarder euro under de kommande fyra åren på grundval av prognoser för ett gradvis utnyttjande av de instrument som föreslås i ReArm Europe/beredskap 2030.

Återuppbyggnaden av det europeiska försvaret förutsätter omfattande, både offentliga och privata investeringar under en längre tid. Mot bakgrund av ovanstående och med anledning av rådets uppmaning till kommissionen att påskynda arbetet på alla områden för att på ett beslutsamt sätt öka EU:s försvarsberedskap till 2030, syftar detta förslag till att göra unionens lagstiftningsram gynnsam för försvarsberedskapsverksamhet och generellt förstärka den till en nivå som på ett effektivt sätt kan avskräcka från alla risker för väpnad aggression.

Syftet är att ta itu med det akuta behovet av att täcka de stora investeringsgapen på försvarsområdet som har ackumulerats under de senaste årtiondena genom att bättre anpassa regelverket till de extraordinära insatser som krävs på detta område. Mer specifikt lägger kommissionen med det aktuella förslaget fram förenklingsförslag för att undanröja rättsliga

[1] Gemensam vitbok om europeisk försvarsberedskap 2030. JOIN(2025) 120 final, 19.3.2025.

hinder, underlätta och påskynda försvarsupphandling och överföringar inom EU av försvarsrelaterade produkter, och underlätta för europeisk försvarsberedskap och industriell uppbyggnad.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Förslaget syftar till att anpassa bestämmelserna som styr den EU-omfattande försvarsmarknaden till det nuvarande säkerhetsscenariot genom att införa riktade justeringar som förenklar administrativa förfaranden, minskar byråkratin och tillhandahåller mer flexibla lösningar. Genom att förenkla förfarandena och minska de byråkratiska hindren syftar förslaget till att skapa en mer flexibel och lyhörd europeisk försvarsmarknad, som är bättre lämpad att stödja medlemsstaternas försvarsberedskap och främja utvecklingen av en konkurrenskraftig och innovativ europeisk försvarsindustri. Förslaget bygger på den vision och de mål som fastställs i den gemensamma vitboken om europeisk försvarsberedskap 2030 och syftar till att underlätta genomförandet av ReArm Europe – beredskap 2030. Den innehåller också bestämmelser som särskilt syftar till att bättre anpassa EU:s försvarsupphandling och överföringsreglering till behoven av genomförandet av EU:s försvarsindustriprogram, såsom Europeiska försvarsfonden.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

De föreslagna åtgärderna för att stärka EU:s försvarsmarknad är utformade för att bygga vidare på och komplettera befintliga politiska bestämmelser, i syfte att stärka Europas försvarsförmåga och stödja medlemsstaternas försvarsberedskap. De justeringar som införs genom dessa åtgärder är begränsade till vad som är nödvändigt för att säkerställa att medlemsstaterna kan uppnå den försvarsberedskap som krävs inom den närmaste framtiden, som svar på det föränderliga säkerhetslandskapet och behovet av att avskräcka från nya hot.

Förslaget är en del av ett åtgärdspaket som ska utsträcka de bestämmelser som andra områden för närvarande gynnas av till försvarssektorn och mer specifikt för försvarsberedskapsändamål, inklusive försvarsproduktion och leveranskedja. Dess syfte är att uppfylla kommissionens åtagande att 1) stärka Europas försvarsförmåga som svar på farhågorna om Rysslands aggression och 2) bygga upp EU:s försvarsindustri och kräva massiva långsiktiga investeringar i försvarsförmågor för att avskräcka från hot genom en förenklingsprocess som tar itu med den administrativa bördan och minskar byråkratin.

Genom programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit-programmet) säkerställer kommissionen att dess lagstiftning är ändamålsenlig, anpassad efter berörda parters behov och minimerar bördorna samtidigt som målen uppnås. Detta förslag ingår därför i Refit-programmet, som minskar onödiga bördor för försvarssektorn genom att anpassa dem till de regler som för närvarande gäller för de olika förfarandena och systemen.

Det nuvarande förslaget är inriktat på de faktiska behoven av försvarsberedskap, vilket gör att målen i lagstiftningen blir effektivare och mindre betungande för företag och offentliga myndigheter.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Förslaget ändrar befintliga direktiv. Den rättsliga grunden för förslaget är därför densamma som den rättsliga grunden för de ändrade direktiven, nämligen artiklarna 53.2, 62 och 114.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Artikel 114 i EUF-fördraget är en allmän rättslig grund med syfte att upprätta eller säkerställa den inre marknadens

funktion. I den mån som detta direktiv ändrar direktiv 2009/43/EG[2] är den lämpliga rättsliga grunden för dessa ändringar artikel 114 i EUF-fördraget. I den mån som detta direktiv ändrar direktiv 2009/81/EG[3] är den lämpliga rättsliga grunden för dessa ändringar artiklarna 53.2, 62 och 114 i EUF-fördraget.

Alla rättsakter som berörs av detta förslag innehåller liknande bestämmelser som syftar till att minska bördan för medlemsstaterna och industrin eller ge dem hjälp att fullgöra sina skyldigheter genom de relevanta rättsakterna, i syfte att göra sådan lagstiftning lättare att tillämpa och mindre betungande. För att utvidga denna proportionalitet när det gäller den administrativa bördan anses det nödvändigt att utvidga bestämmelserna till att täcka den EU-omfattande försvarsmarknaden i syfte att stödja medlemsstaternas försvarsberedskap och främja utvecklingen av en konkurrenskraftig och innovativ europeisk försvarsindustri.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Förslaget syftar till att ändra EU-lagstiftningen som direkt berör den EU-omfattande försvarsmarknaden. Detsamma skulle inte kunna uppnås på medlemsstatsnivå, särskilt inte med hänsyn till behovet av att säkerställa ett harmoniserat tillvägagångssätt i medlemsstaterna, vilket är av avgörande betydelse för en effektiv förenkling.

- **Proportionalitetsprincipen**

I samband med ändringarna av direktiven 2009/81/EG och 2009/43/EG syftar förslaget till att förenkla det gällande regelverket och kodifiera vissa delar av upphandlingslagstiftningen som fastställs i Europeiska unionens domstols rättspraxis.

Åtgärderna går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

- **Val av instrument**

Alla direktiv i detta förslag är harmoniserade lagstiftningar enligt EU:s regler. Dessa rättsakter innehåller bestämmelser som tar hänsyn till försvarssektorns situation och växande behov och säkerställer att krav undviker att påtvinga en onödig börda för processerna för försvarsberedskap, produktion och leveranskedja. Detta förslag syftar till att i slutändan göra sådan lagstiftning lättare att tillämpa och mindre betungande.

Av effektivitetsskäl förefaller därför ett gemensamt förslag till olika relevanta bestämmelser för försvarssektorn i form av ett omnibuspaket om försvarsberedskap vara den lämpligaste lösningen. Valet av ett direktiv för det här förslaget motiveras särskilt av behovet av att använda samma rättsliga instrument som de rättsakter som ska ändras.

---

2 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (EUT L 146, 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj/swe).

3 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggentreprenader, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj/swe).

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Ej tillämpligt

- **Samråd med berörda parter**

Samrådet med berörda parter var omfattande och inkluderade en offentlig undersökning som var öppen fram till den 22 april 2025, samt en rad riktade möten med medlemsstaterna, relevanta företagsföreträdare från unionen och andra viktiga berörda parter. Genom denna samrådsprocess, i kombination med kommissionens erfarenhet av att genomföra relevant lagstiftning, identifierades viktiga blockeringar och utmaningar inom EU:s regelverk. På grundval av värdefulla synpunkter och kommissionens sakkunskap syftar förslagen i detta direktiv till att ta itu med dessa nyckelfrågor och förbättra den övergripande effektiviteten i EU:s regelverk.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

De föreslagna åtgärderna har identifierats efter en intern granskning av befintlig lagstiftning och på grundval av erfarenheterna från genomförandet av den relaterade lagstiftningen. Eftersom detta är ett steg i processen för kontinuerlig bedömning av de behov av försvarsberedskap som följer av unionslagstiftningen kommer granskningen av denna börda och dess inverkan på berörda parter att fortsätta.

Konsekvensbedömning

I sina slutsatser av den 20 mars 2025 uppmanade Europeiska rådet kommissionen att påskynda arbetet på alla områden för att på ett avgörande sätt öka EU:s försvarsberedskap inom de närmaste fem åren och uppmanade kommissionen att snabbt följa upp arbetet med förenkling av säkerhet och försvar. På grund av förslagets brådskande karaktär, som är utformat för att stödja den europeiska försvarsindustrins snabba anpassning till den nya geopolitiska miljön och ge stöd till ett land i krig från början av 2023, var det inte möjligt att göra en konsekvensbedömning inom den tidsram som stod till förfogande för att lägga fram omnibuspaketet om försvarsberedskap. Inom tre månader efter antagandet av detta förslag kommer kommissionen att lägga fram ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar för att motivera denna lagstiftningsåtgärd och förklara dess lämplighet för att uppnå de fastställda politiska målen i enlighet med relevanta bestämmelser om bättre lagstiftning.

Förslaget gäller begränsade och riktade lagändringar. Ändringarna baseras på erfarenheterna från genomförandet av lagstiftningen. Ändringarna har ingen betydande inverkan på politiken utan säkerställer bara ett effektivare och mer effektivt genomförande. Deras riktade karaktär och avsaknaden av relevanta politiska alternativ innebär att en konsekvensbedömning inte är nödvändig. I det bifogade meddelandet granskas dock delar av effekterna av sådana åtgärder, inklusive analysen av resultaten av en offentlig EU-undersökning som genomförts i detta sammanhang.

• Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenklingar

Detta är ett Refit-förslag som syftar till att förenkla lagstiftningen och minska bördorna för berörda parter.

Grundläggande rättigheter

Ej tillämpligt

4. BUDGETKONSEKVENSER

Ej tillämpligt

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Ej tillämpligt

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Ej tillämpligt

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

För direktiv 2009/43/EG

- De fall där medlemsstaterna får föreskriva undantag från föregående tillstånd för överföring av försvarsrelaterade produkter kommer att utvidgas till att omfatta överföringar som är nödvändiga för genomförandet av projekt som finansieras genom EU:s försvarsindustriprogram, överföringar inom ramen för strukturerade gränsöverskridande industriella partnerskap, överföringar till EU:s institutioner och organ och Europeiska försvarsbyrån samt överföringar i nödsituationer till följd av en kris.

- Kommissionen kommer att ges befogenhet att definiera vissa icke väsentliga delar av överföringsramen genom att anta delegerade akter.

- Det generella överföringstillståndet kommer att utvidgas till att omfatta överföringar som utförs av certifierade enheter, utöver överföringar till certifierade europeiska försvarsföretag.

- Medlemsstaterna kommer att vara skyldiga att göra det möjligt att införa andra generella överföringstillstånd än de som förtecknas i artikel 5.2.

- Generella överföringstillstånd kommer att införas för EU:s försvarsindustriprojekt, såsom Europeiska försvarsfonden, för att omfatta alla försvarsrelaterade produkter och alla överföringar som krävs för att genomföra projektet.

- Bestämmelsen om information som ska tillhandahållas av leverantörer av försvarsrelaterade produkter kommer att ändras för att ge dem den flexibilitet som krävs, samtidigt som öppenhet och kontroll upprätthålls.

För direktiv 2009/81/EG

- Tröskelvärdena i direktiv 2009/81/EG kommer att höjas för att medlemsstaterna ska kunna fokusera på kritiska kontrakt och minska den administrativa bördan för industrin vid mindre upphandlingsförfaranden.

- Det öppna förfarandet och det dynamiska inköpssystemet, som bygger på direktiv 2014/24/EU, införs för att öka medlemsstaternas tillgång till verktyg.

- Förfarandet vid innovationspartnerskap: Ett ändrat och mer flexibelt förfarande för innovationspartnerskap kommer att införas, på grundval av direktiv 2014/24/EU, för att stödja upphandling av innovativa lösningar.

- Förenklat förfarande för upphandling av resultat från konkurrenskraftiga parallella forsknings- och utvecklingsprojekt: Ett förenklat förfarande kommer att införas för direkt upphandling av innovativa varor eller tjänster som är resultatet av konkurrenskraftiga parallella forsknings- och utvecklingsprojekt.

- Ett tillfälligt undantag kommer att införas för att göra det möjligt för medlemsstaterna att använda det förhandlade förfarandet utan föregående offentliggörande för gemensamma upphandlingar, inbegripet direktupphandling. Detta kommer att finnas tillgängligt för upphandling av identiska försvarsprodukter eller försvarsprodukter som endast är föremål för mindre ändringar utförda av minst tre medlemsstater.

- Bestämmelserna om medlemsstaternas anslutning till samarbetsprogram som bygger på forskning och utveckling efter FoU-fasens slut kommer att kodifieras i direktiv 2009/81/EG.

- Reglerna för ramavtal om upphandling kommer att förtydligas, och den maximala löptiden för ett ramavtal kommer att förlängas från sju till tio år.

- Skyldigheterna att rapportera statistik om försvarsupphandlingar kommer att reduceras för att minska den administrativa bördan för medlemsstaterna.

2025/0177 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om ändring av direktiven 2009/43/EG och 2009/81/EG vad gäller förenkling av överföringar inom EU av försvarsrelaterade produkter och förenkling av säkerhets- och försvarsupphandling

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 53.2, 62 och 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

(1) Unionen står inför ett akut och växande hot, vilket betonas i vitboken om EU:s försvarsberedskap 2030[4], som särskilt är kopplat till återgången till fullskaliga konflikter i Europa. Som svar på de ökande säkerhetsutmaningarna är det absolut nödvändigt att unionen vidtar beslutsamma åtgärder för att stärka sina försvarsförmågor. En avgörande aspekt av denna insats är behovet av att öka försvarsproduktionsförmågan i unionen och göra det möjligt för unionen att effektivt möta framväxande säkerhetsbehov. Det är brådskande att öka det europeiska försvarets beredskap för att säkerställa att unionen har en stark och tillräcklig europeisk försvarsställning senast 2030.

(2) För att uppnå målet att öka medlemsstaternas och unionens försvarsberedskap är förenkling och harmonisering av lagstiftningen avgörande. Genom att rationalisera och anpassa regelverket kan unionen skapa en mer gynnsam miljö för försvarsindustrin för att driva, förnya och skapa de förmågor som krävs för att säkerställa europeisk säkerhets- och försvarsberedskap. I den gemensamma vitboken om den europeiska försvarsberedskapen 2030[5] fastställdes målen för denna förenkling av lagstiftningen som påverkar försvarsberedskapen.

(3) Överföringar av försvarsrelaterade produkter inom unionen är föremål för föregående tillstånd i form av generella, globala eller individuella överföringstillstånd som beviljats eller offentliggjorts av den medlemsstat från vars territorium leverantören önskar överföra försvarsrelaterade produkter. Medlemsstaterna får undanta överföringar av försvarsrelaterade produkter från kravet på föregående tillstånd i de

[4] JOIN(2025) 120 final av den 19 mars 2025.

[5] Gemensam vitbok om europeisk försvarsberedskap 2030. JOIN(2025) 120 final, 19.3.2025.

särskilda fall som anges i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG[6]. Med hänsyn till utvecklingen av säkerhetssituationen och införandet av unionens försvarsindustriprogram, som särskilt syftar till att stärka det gränsöverskridande samarbetet inom unionen, bör förteckningen över de fall där medlemsstaterna får undanta överföringar från föregående tillstånd utvidgas. I synnerhet bör en sådan möjlighet ges när det gäller överföringar som är nödvändiga för genomförandet av projekt som finansieras genom unionens försvarsindustriprogram, överföringar inom ramen för strukturerade gränsöverskridande industriella partnerskap, överföringar till unionens institutioner och organ och till Europeiska försvarsbyrån, överföringar i nödsituationer till följd av kriser och överföringar kopplade till militärt bistånd och försvarsbistånd till följd av unionens åtgärder enligt artikel 28 i fördraget om Europeiska unionen.

(4) Ett välfungerande överföringssystem i medlemsstaterna är en förutsättning för en unionsomfattande försvarsmarknad. Det snabbt föränderliga säkerhetslandskapet kräver ytterligare flexibilitet som gör det möjligt för kommissionen och medlemsstaterna att reagera på ett målinriktat och smidigt sätt. Kommissionen bör därför ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt för att definiera vissa icke väsentliga delar av överföringsramen. Sådana delegerade akter kan fastställa ett harmoniserat tillvägagångssätt för genomförandet av artikel 4.8, t.ex. genom att definiera ”känsliga” komponenter eller genom att införa en *de minimis*-regel. Det är dessutom lämpligt att ge kommissionen befogenhet att, antingen på begäran av en medlemsstat eller på eget initiativ, lägga till nya fall där medlemsstaterna skulle kunna införa undantag från kravet på föregående tillstånd, vilket skulle göra det möjligt att öka flexibiliteten och potentialen för förenklade och påskyndade överföringar inom unionen av försvarsrelaterade produkter.

(5) Av samma orsak som anges i skäl 4 bör dessutom befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen i syfte att fastställa harmoniserade villkor för medlemsstaterna för att avgöra vilken typ av överföringstillstånd som bör tillämpas på specifika försvarsrelaterade produkter eller kategorier av försvarsrelaterade produkter.

(6) För att säkerställa att systemet för överföring inom unionen fungerar effektivt och ändamålsenligt bör medlemsstaterna säkerställa att alla leverantörer som vill överföra försvarsrelaterade produkter från sitt territorium får använda generella överföringstillstånd eller ansöka om globala eller individuella överföringstillstånd. Eventuella förhandsvillkor som medlemsstaterna kan införa bör endast grundas på kriterier som är av direkt relevans för leverantörernas förmåga att följa lagstiftningen på området överförings- och exportkontroll. Kriterier som leverantörernas rättsliga form eller status kan inte hindra vissa kategorier av leverantörer att kunna använda generella överföringstillstånd eller ansöka om globala eller individuella överföringstillstånd.

(7) För att främja mottagarnas användning av certifiering och underlätta gränsöverskridande samarbete och öppna leveranskedjor inom unionen är det lämpligt att utvidga det generella överföringstillståndet för överföringar till certifierade

[6] Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (EUT L 146, 10.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj/swe).

mottagare så att det även omfattar överföringar från certifierade enheter. Sådana företag har visat stor förmåga att följa reglerna för överföring och exportkontroll och har också uppburit stora kostnader för certifiering. De bör tillåtas att dra nytta av förenklade och mindre betungande möjligheter att utföra överföringar inom unionen.

(8) I enlighet med artikel 1.2 i direktiv 2009/43/EG påverkar det direktivet inte medlemsstaternas handlingsfrihet när det gäller export av försvarsrelaterade produkter.

(9) Enligt direktiv 2009/43/EG får medlemsstaterna införa andra generella överföringstillstånd än de som förtecknas i artikel 5.2 i det direktivet. Denna möjlighet kan dock hämmas av nationella bestämmelser som begränsar flexibiliteten och de nationella kontrollmyndigheternas förmåga att fullt ut utnyttja de instrument som infördes genom direktiv 2009/43/EG. Ytterligare typer av generella överföringstillstånd kan till exempel avse överföringar som är nödvändiga för genomförandet av projekt som finansieras genom unionens försvarsindustriprogram, överföringar inom grupper eller överföringar i brådskande fall till följd av en kris. Det är därför lämpligt att kräva att medlemsstaterna i sin nationella lagstiftning tillåter andra generella överföringstillstånd än de som anges i artikel 5.2 i direktiv 2009/43/EG.

(10) Genomförandet av unionens försvarsindustriprogram, såsom Europeiska försvarsfonden, hindras ofta av betydande förseningar i överföringen av försvarsrelaterade produkter, på grund av medlemsstaternas långa och komplexa förfaranden för att erhålla överföringstillstånd. Dessa förseningar kan ha en negativ inverkan på programmens övergripande effektivitet och ändamålsenlighet och kan undergräva unionens och medlemsstaternas förmåga att i tid och kostnadseffektivt utveckla och förvärva de försvarsförmågor som de behöver. För att ta itu med denna fråga är det nödvändigt att införa generella överföringstillstånd för dessa program. Tillämpningsområdet för dessa generella överföringstillstånd bör omfatta alla försvarsrelaterade produkter som anges i bilagan till direktiv 2009/43/EG och bör också omfatta alla överföringar, materiella eller immateriella, som leverantören måste utföra för genomförandet av projektet. Medlemsstaterna kan också föreskriva att sådana tillstånd kan gälla för hela livslängden för den produkt som utvecklats inom ett visst projekt, inklusive produktions-, underhålls- och uppgraderingsfaserna. Införandet av sådana generella överföringstillstånd skulle minska förseningarna, öka effektiviteten och underlätta samarbetet mellan företag som deltar i dessa projekt och därigenom stödja utvecklingen av en stark och konkurrenskraftig försvarsindustri i unionen. Den terminologi som används i detta sammanhang bör anses vara identisk med den i ett standardbidragsavtal[7] för unionens försvarsprogram.

(11) Med hänsyn till den tekniska utvecklingen är det dessutom nödvändigt att anpassa reglerna för den information som ska tillhandahållas av leverantörer av försvarsrelaterade produkter, eftersom de nuvarande bestämmelserna kan visa sig betungande vid tekniköverföring som är immateriell. Det är lämpligt att ge leverantörer den flexibilitet som krävs samtidigt som öppenhet och kontroll upprätthålls, för att underlätta en effektiv och ändamålsenlig överföring av försvarsprodukter inom unionen. Behovet av att ändra informationskravet för icke-materiella tekniköverföringar kräver en bedömning från fall till fall. Medlemsstaterna

[7] Europeiska försvarsfondens standardbidragsavtal finns på kommissionens webbplats: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/edf/agr-contr/mga_edf_v1.0-01052023_en.pdf.

bör därför ges möjlighet att tillämpa sådana informationskrav endast om tillämpningen av dem inte leder till alltför betungande rapporteringsskyldigheter för leverantörerna.

(12) Det är särskilt viktigt att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå, och att dessa samråd genomförs i enlighet med principerna i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning av den 13 april 2016[8]. För att säkerställa lika stor delaktighet i förberedelsen av delegerade akter erhåller Europaparlamentet och rådet alla handlingar samtidigt som medlemsstaternas experter, och deras experter ges systematiskt tillträde till möten i kommissionens expertgrupper som arbetar med förberedelse av delegerade akter.

(13) I den mån som detta direktiv ändrar direktiv 2009/43/EG är den lämpliga rättsliga grunden för dessa ändringar artikel 114 i fördraget.

(14) För att utveckla de förmågor och den militära beredskap som krävs för att på ett trovärdigt sätt avskräcka från väpnad aggression och säkra unionens framtid krävs en massiv ökning av de europeiska försvarsinvesteringarna. På grundval av prognoserna för ett gradvist utnyttjande skulle försvarsinvesteringarna kunna uppgå till minst 800 miljarder euro under de kommande fyra åren, inklusive de utgifter som finansieras med 150 miljarder euro från instrumentet säkerhetsaktion för Europa (Safe) som inrättades genom rådets förordning (EU) 2025/1106[9]. Dessa betydande investeringar i försvaret av medlemsstaterna inbegriper omfattande offentlig upphandling. Det är därför lämpligt att förenkla vissa bestämmelser i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG[10], som reglerar upphandling av försvarsrelaterade och känsliga säkerhetsarbeten, varor och tjänster, samtidigt som en välfungerande unionsomfattande försvarsmarknad upprätthålls. Medlemsstaterna bör ges både flexibilitet att snabbt fylla på sina lager och förmåga att göra detta på ett hållbart sätt, vilket bäst kan uppnås genom att fullt ut utnyttja den inre marknadens potential. Genom att effektivisera reglerna för försvarsupphandling i unionen ges medlemsstaterna den flexibilitet som krävs för att bemöta framväxande säkerhetsbehov och samtidigt främja en konkurrenskraftig och integrerad europeisk försvarsmarknad som stöder deras långsiktiga försvarsförmågor.

(15) För att uppnå detta mål är det nödvändigt att höja tröskelvärdena för kontrakt som omfattas av direktiv 2009/81/EG. Denna justering skulle göra det möjligt för medlemsstaterna att inrikta sina resurser på de mest kritiska kontrakten, vilket skulle möjliggöra en effektivare fördelning av deras upphandlingsbudgetar. Samtidigt skulle det minska industrins administrativa börda för mindre upphandlingsförfaranden, vilket kommer att bidra till att minska regleringskomplexiteten och kostnaderna i samband med dessa kontrakt.

(16) Dessutom bör medlemsstaterna ges flexibilitet att dra nytta av alla tillgängliga verktyg som rör offentlig upphandling. För att öka antalet sätt på vilka upphandlande myndigheter eller enheter kan genomföra offentlig upphandling bör möjligheten att använda det öppna förfarandet och det dynamiska inköpssystemet läggas till. Dessa

---

8 EUT L 123, 12.5.2016, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

9 Rådets förordning (EU) 2025/1106 av den 27 maj 2025 om inrättande av instrumentet säkerhetsaktion för Europa (Safe) genom förstärkning av den europeiska försvarsindustrin (EUT L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj/swe).

10 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggentreprenader, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj/swe).

två förfaranden bygger på de förfaranden som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU[11].

(17) Det är bråttom för EU att mobilisera sin totala innovationskapacitet och styra betydande investeringar till att återfå försprånget och förhindra teknikberoenden. Direktiv 2009/81/EG bör också anpassas för att bättre stödja upphandling av innovation, för att säkerställa att de betydande investeringar som medlemsstaterna gör för att öka sin försvarsberedskap är framtidssäkrade och ger långsiktiga fördelar. Genom att underlätta upphandlingen av innovativa försvarslösningar kan unionen uppmuntra utvecklingen av spjutspetsteknik och förmågor, och slutligen omvandla försvaret genom disruptiv innovation och förbättra effektiviteten samt motståndskraften hos sina försvarssystem. För att bättre stödja upphandling av forskning och utveckling och innovativa lösningar bör ett ändrat och mer flexibelt förfarande för innovationspartnerskap baserat på direktiv 2014/24/EU införas i direktiv 2009/81/EG. Ett förenklat förfarande för direkt upphandling av innovativa varor och tjänster till följd av konkurrenskraftiga parallella forsknings- och utvecklingsprojekt bör också läggas till. Detta skulle göra det möjligt för medlemsstaterna att fortsätta att gå i spetsen för ny försvarsteknik, samtidigt som det främjar samarbete och konkurrens mellan industripartner. Fördelarna med denna strategi omfattar snabbare tillgång till innovativa lösningar, minskade utvecklingsrisker och ökad kostnadseffektivitet, vilket i slutändan leder till ökade försvarsförmågor och en mer konkurrenskraftig europeisk försvarsteknisk och industriell bas.

(18) För att ge medlemsstaterna den flexibilitet som krävs för att hantera framväxande säkerhetsutmaningar är det viktigt att införa en tidsbegränsad möjlighet att använda det förhandlade förfarandet utan föregående meddelande om upphandling för gemensamma upphandlingar, inbegripet direktupphandling. Det tillfälliga undantaget skulle göra det möjligt för medlemsstaterna att snabbt förvärva de försvarsförmågor de behöver, samtidigt som det även skulle ge utrymme för en viss flexibilitet i upphandlingsförfarandena, och därigenom stödja en snabb påfyllning av deras lager och en förbättrad försvarsberedskap. Att tillåta medlemsstaterna att upphandla identiska försvarsprodukter eller försvarsprodukter som endast är föremål för smärre ändringar, inbegripet gemensamt underhåll, bidrar dessutom till att fördjupa driftskompatibiliteten och utbytbarheten hos medlemsstaternas försvarsmateriel och därmed ytterligare stärka unionens försvarsberedskap och förbättra försörjningstryggheten.

(19) Det behövs fler och bättre samarbetsinvesteringar, från forskning till utveckling av komplexa system, från kommersialisering till upphandling, i syfte att öka unionens tekniska suveränitet. Gemensam upphandling av medlemsstaterna är avgörande för att förbättra effektiviteten, ändamålsenligheten och interoperabiliteten i försvarsförmågorna och därigenom bidra till ett starkare och mer sammanhållet europeiskt försvar. Med utgångspunkt i kommissionens tillkännagivande från 2019 om vägledning om gemensam upphandling på försvars- och säkerhetsområdet[12] är det nödvändigt att fastställa bestämmelser för de senare skedena av livslängden för

[11] Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj/swe).

[12] Kommissionens tillkännagivande om vägledning om gemensam upphandling på försvars- och säkerhetsområdet (EUT C 157, 8.5.2019, s. 1).

medlemsstater som ansluter sig till samarbetsprogram som bygger på forskning och utveckling efter det att forsknings- och utvecklingsfasen har avslutats. Dessutom, och för att stödja de senare skedena av livslängden för unionsfinansierade forsknings- och utvecklingsprogram inom försvarsområdet, är det nödvändigt att klargöra att medlemsstaterna kan dra nytta av undantaget för samarbetsprogram som bygger på forskning och utveckling på samma villkor även för projekt som finansieras inom ramen för försvarsrelaterade forsknings- och utvecklingsprogram, såsom Europeiska försvarsfonden. Detta skulle ge den nödvändiga rättssäkerheten och säkerställa att den flexibilitet som möjliggörs genom undantaget stöder fortsatta projekt under Europeiska försvarsfonden inom en samarbetsram även efter det att forsknings- och utvecklingsfasen har slutförts. Det skulle också klargöra att medlemsstater som ansluter sig efter forsknings- och utvecklingsfasen som verkliga deltagare i samarbetsprogrammet också kommer att omfattas av undantaget.

(20) För att ytterligare stödja den gemensamma upphandlingen och säkerställa rättssäkerheten är det nödvändigt att fastställa regler i direktiv 2009/81/EG om upphandling som involverar upphandlande myndigheter eller enheter från olika medlemsstater.

(21) För att ge medlemsstaterna större förutsägbarhet och stabilitet i planeringen av försvarsupphandling är det nödvändigt att ändra reglerna för ramavtal. För att återspegla försvarssektorns särdrag är det särskilt nödvändigt att förlänga ramavtalens maximala möjliga löptid till tio år, vilket gör det möjligt för medlemsstaterna att upprätta långsiktiga partnerskap med industrin och planera sina behov av försvarsupphandling med större säkerhet, samtidigt som det säkerställs att unionens regler för försvarsupphandling förblir flexibla och anpassade till försvarssektorns särskilda behov.

(22) Direktiv 2009/81/EG bör också återspegla relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol och anpassa sig till bestämmelserna i direktiv 2014/24/EU om ändring av kontrakt. I synnerhet bör reglerna om ändring av ramavtalet tillämpas på samma sätt i direktiv 2009/81/EG som i direktiv 2014/24/EU.

(23) För att minska den administrativa bördan för medlemsstaterna bör rapporteringsskyldigheterna i fråga om försvarsupphandling minskas, så att de nationella myndigheterna kan fokusera på genomförandet av sin försvarspolitik och en effektiv användning av deras resurser. I den mån som detta direktiv ändrar direktiv 2009/81/EG är den lämpliga rättsliga grunden för dessa ändringar artiklarna 53.2, 62 och 114 i fördraget.

(24) Direktiven 2009/43/EG och 2009/81/EG bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1 ***Ändringar av direktiv 2009/43/EG***

Direktiv 2009/43/EG ska ändras på följande sätt:

(1) I artikel 3 ska följande led läggas till som led 8:

”8. *kris*: kris enligt definitionen i artikel 1.10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG*.

---

* Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggentreprenader, varor och tjänster av

upphandlande myndigheter och enheter på försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG (EUT L 216, 20.8.2009, s. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj/swe).”

(2) Artikel 4 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Trots bestämmelserna i punkt 1 får medlemsstaterna undanta överföringar av försvarsrelaterade produkter från skyldigheten att ha föregående tillstånd enligt den punkten, i ett av följande fall:

a) Leverantören eller mottagaren är ett statligt organ eller en del av försvarsmakten.

aa) Mottagaren är en unionsinstitution, ett unionsorgan eller Europeiska försvarsbyrån.

b) Det är fråga om leveranser som unionen, Nato, Internationella atomenergiorganet (IAEA) eller andra mellanstatliga organisationer gör i syfte att fullgöra sina uppdrag.

c) Överföringen är nödvändig för genomförande av ett samarbetsprogram för försvarsrelaterade produkter mellan medlemsstater.

ca) Överföringen är nödvändig för genomförande av ett projekt som finansieras inom ramen för ett av unionens försvarsindustriprogram.

cb) Överföringen sker inom ramen för ett strukturerat gränsöverskridande industriellt partnerskap.

cc) Överföringen måste ske brådskande till följd av en kris.

d) Överföringen är kopplad till humanitär hjälp vid en katastrof eller en gåva i en nödsituation.

da) Överföringen är kopplad till militärt bistånd och försvarsbistånd till följd av unionsåtgärder enligt artikel 28 i fördraget om Europeiska unionen, då rådet enhälligt fattar beslut i enlighet med artikel 41.2 i fördraget om Europeiska unionen.

e) Överföringen är nödvändig, för eller efter, reparation, underhåll, utställning eller demonstration.”

(b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter för att komplettera detta direktiv i enlighet med artikel 13a, på begäran av en medlemsstat eller på eget initiativ, för att ändra punkt 2 i syfte att inkludera ytterligare fall där

a) överföringen sker under sådana förhållanden att den inte påverkar den allmänna ordningen eller den allmänna säkerheten,

b) kravet på föregående tillstånd har blivit oförenligt med medlemsstaternas internationella åtaganden till följd av att detta direktiv antagits,

c) det är nödvändigt för sådan mellanstatlig samverkan som avses i artikel 1.4,

d) överföringen är nödvändig för gränsöverskridande samarbete.”

(c) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. Medlemsstaterna ska säkerställa att leverantörer som vill överföra försvarsrelaterade produkter från deras territorium får använda generella överföringstillstånd eller ansöka om globala eller individuella överföringstillstånd i enlighet med artiklarna 5, 6 och 7. Inga förhandsvillkor ska införas som skulle hindra

leverantörer från att använda generella överföringstillstånd eller ansöka om globala eller individuella överföringstillstånd, på grundval av kriterier som inte är kopplade till deras kapacitet att fullgöra sina skyldigheter på områdena överföring och exportkontroll.”

(d) Följande punkt ska införas som punkt 8a:

”8a. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 13a, på begäran av en medlemsstat eller på eget initiativ, för att fastställa harmoniserade villkor för tillämpningen av punkterna 5 och 8 i den här artikeln.”

(3) Artikel 5 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) Led b ska ersättas med följande:

”b) Mottagaren eller leverantören är ett företag som certifierats i enlighet med artikel 9.”

ii) Följande led ska införas som led e:

”e) Offentliggörandet krävs enligt artikel 5a.”

(b) Följande punkter ska införas som punkterna 2a och 2b:

”2a. Medlemsstaterna ska i sin lagstiftning ge möjlighet att införa andra generella överföringstillstånd än de som avses i artikel 5.2.

2b. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter för att komplettera detta direktiv i enlighet med förfarandet i artikel 13a i syfte att harmonisera det minsta tillämpningsområdet för de generella överföringstillstånd som avses i artikel 5.2.”

(4) Följande artikel ska införas som artikel 5a:

”Artikel 5a Tillstånd för överföringar som är nödvändiga för genomförandet av projekt som finansieras inom ramen för unionens försvarsindustriprogram

1. Medlemsstaterna ska offentliggöra generella överföringstillstånd för överföringar som är nödvändiga för genomförandet av projekt som finansieras inom ramen för unionens försvarsindustriprogram. Dessa tillstånd ska tillämpas på alla försvarsrelaterade produkter och ska omfatta alla överföringar som är nödvändiga för projektets genomförande.
2. Medlemsstaterna får föreskriva att det tillståndssystem som avses i punkt 1 även ska tillämpas på de senare skedena av projektens livslängd efter de stadier som finansieras inom ramen för unionens försvarsindustriprogram.
3. Medlemsstaterna ska inte kräva några ytterligare åtaganden, t.ex. tillstånd avseende slutanvändning eller begränsningar av export av försvarsrelaterade produkter, om ett finansieringsavtal eller kontrakt som ingås inom ramen för unionens försvarsindustriprogram innehåller ett åtagande om att försvarsrelaterade produkter som är kopplade till genomförandet av ett visst projekt inte kommer att delas utan tillstånd, utöver deltagarna i finansieringsavtalet eller parterna i det berörda kontraktet, den finansierande eller upphandlande myndigheten, eller i förekommande fall kommissionen när den inte är den finansierande eller upphandlande myndigheten och revisionsrätten i enlighet med punkt 4.
4. I finansieringsavtalet eller kontraktet får det fastställas på vilka villkor försvarsrelaterade produkter som är kopplade till genomförandet av ett visst projekt kan överföras till

revisionsrätten när deltagarna, de finansierande eller upphandlande myndigheterna, eller i förekommande fall kommissionen när den inte är den finansierande eller upphandlande myndigheten, är rättsligt skyldiga att göra detta.”

(5) I artikel 8 ska följande punkt införas som punkt 3a:

”3a. Bestämmelserna i denna artikel, särskilt artikel 8.3 b och c, ska därför tillämpas på icke-materiella tekniköverföringar endast om tillämpningen av dem inte leder till oproportionerliga rapporteringsskyldigheter för leverantörerna.”

(6) Artikel 13a ska ändras på följande sätt:

(a) Följande punkt ska införas som punkt 2a:

”2a. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 4.8a ska ges till kommissionen för en period på fem år från och med den [datum för antagandet av ändringsdirektivet]. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.”

(b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 4.3, 4.8a eller 13 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.”

(c) Punkt 6 ska ersättas med följande:

”6. En delegerad akt som antas enligt artikel 4.3, 4.8a eller 13 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på tre månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.”

Artikel 2 ***Ändringar av direktiv 2009/81/EG***

Direktiv 2009/81/EG ska ändras på följande sätt:

(1) Artikel 1 ska ändras på följande sätt:

(a) Leden 15 och 16 ska ersättas med följande:

”15. *anbudssökande*: en ekonomisk aktör som ansöker om att få lämna anbud vid ett selektivt eller förhandlat förfarande, en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap.

16. *anbudsgivare*: en ekonomisk aktör som har lämnat ett anbud vid ett öppet förfarande, ett selektivt eller förhandlat förfarande, en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap.”

(b) Följande led ska införas som leden 17a och 17b:

”17a. *centraliserad inköpsverksamhet*: verksamhet som bedrivs stadigvarande i någon av följande former:

a) Anskaffning av varor och/eller tjänster som är avsedda för upphandlande myndigheter/enheter.

b) Tilldelning av offentliga kontrakt eller ingående av ramavtal om byggentreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för upphandlande myndigheter/enheter.

17b. *stödverksamhet för inköp*: verksamheter för tillhandahållande av stöd för inköp, särskilt i följande former:

a) Teknisk infrastruktur som gör det möjligt för upphandlande myndigheter/enheter att tilldela offentliga kontrakt eller ingå ramavtal för byggentreprenader, varor eller tjänster.

b) Rådgivning om genomförande eller utformning av offentliga upphandlingsförfaranden.

c) Förberedande och administration av upphandlingsförfaranden på den upphandlande myndighetens/enhetens vägnar och för denna.”

(c) Led 18 ska ersättas med följande:

”18. *inköpscentral*: en upphandlande myndighet eller enhet som tillhandahåller centraliserad inköpsverksamhet och eventuellt också stödverksamhet för inköp.”

(d) Följande led ska införas som led 18a:

”18a. *öppet förfarande*: förfarande där alla intresserade ekonomiska aktörer får lämna anbud.”

(e) Följande led ska införas som led 21a:

”21a. *dynamiskt inköpssystem*: en helt elektronisk process för köp av sådant som används frekvent och vars egenskaper, såsom de är allmänt tillgängliga på marknaden, tillfredsställer den upphandlande myndighetens behov, som är tidsbegränsad och under hela giltighetstiden är öppen för varje ekonomisk aktör som uppfyller urvalskriterierna och som har lämnat ett preliminärt anbud som överensstämmer med specifikationerna.”

(f) Följande led ska läggas till som led 29:

”29. *underhåll*: alla åtgärder som vidtas för att säkerställa en försvarsprodukts beredskap och operativa förmåga, särskilt för att bevara utrustning i eller återställa den till ett angivet skick fram till slutet av dess användning, inbegripet beredskap för uppdrag, livslängd och uppgraderingar, anpassning och specialisering, inspektion, översyn, provning, service, ändringar, klassificering med avseende på funktionsduglighet, reparation, återvinning, återuppbyggnad, materialåtervinning, bärgning och kannibalisering.”

(2) Artikel 8 ska ändras på följande sätt:

(a) I led a ska ”443 000 euro” ersättas med ”900 000 euro”.

(b) I led b ska ”5 538 000 euro” ersättas med ”7 000 000 euro”.

(3) Artikel 9 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 9 ska ersättas med följande:

”9. För ramavtal och dynamiska inköpssystem är det värde som ska beaktas det högsta uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av samtliga planerade kontrakt under ramavtalets eller det dynamiska inköpssystemets hela löptid.”

(b) Följande punkt ska läggas till som punkt 10:

”10. För innovationspartnerskap är det värde som ska beaktas det högsta uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av de forsknings- och utvecklingsverksamheter som ska genomföras under alla stadier av det planerade partnerskapet samt de varor, tjänster eller byggentreprenader som ska utvecklas och upphandlas i slutet av det planerade partnerskapet.”

(4) Artikel 10 ska ersättas med följande:

”Artikel 10

Kontrakt som tilldelas och ramavtal som ingås av inköpscentraler

1. Medlemsstaterna får föreskriva att en upphandlande myndighet eller enhet får anskaffa byggentreprenader, varor och/eller tjänster från eller med hjälp av en inköpscentral.

Medlemsstaterna får också föreskriva att upphandlande myndigheter eller enheter får anskaffa byggentreprenader, varor och tjänster med hjälp av kontrakt som tilldelas av en inköpscentral, genom att använda dynamiska inköpssystem som drivs av en inköpscentral eller, i den utsträckning som anges i artikel 29.2 andra stycket, genom att använda ett ramavtal som ingåtts av en inköpscentral som erbjuder den centraliserade inköpsverksamheten. Om ett dynamiskt inköpssystem som drivs av en inköpscentral får användas av andra upphandlande myndigheter eller enheter ska detta nämnas i den anbudsinfordran som upprättar det dynamiska inköpssystemet.

I fråga om första och andra styckena får medlemsstaterna fastställa att vissa upphandlingar ska genomföras med anlitande av inköpscentraler eller en eller flera specifika inköpscentraler.

2. En upphandlande myndighet eller enhet som anskaffar byggentreprenader, varor och/eller tjänster från eller med hjälp av en inköpscentral ska anses ha följt detta direktiv under förutsättning att

(a) inköpscentralen har följt direktivet, eller

(b) om inköpscentralen inte är en upphandlande myndighet eller enhet, de bestämmelser som tillämpats av inköpscentralen vid tilldelningen av kontraktet är förenliga med detta direktiv, och de kontrakt som tilldelats kan omfattas av effektiva åtgärder motsvarande dem som föreskrivs i avdelning IV.

En upphandlande myndighet eller enhet ska också anses ha fullgjort sina skyldigheter enligt detta direktiv när den anskaffar byggentreprenader, varor eller tjänster genom att använda kontrakt som tilldelats av inköpscentralen, genom att använda dynamiska inköpssystem som drivs av inköpscentralen eller, i den utsträckning som anges i artikel 29.2 andra stycket, genom att använda ett ramavtal som ingåtts av inköpscentralen.

Den berörda upphandlande myndigheten eller enheten ska dock ansvara för att fullgöra skyldigheterna i detta direktiv när det gäller de delar som den själv genomför, såsom

(a) tilldelning av ett kontrakt inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem som drivs av en inköpscentral,

(b) genomförande av en förnyad konkurrensutsättning enligt ett ramavtal som en inköpscentral har ingått,

(c) fastställande, i enlighet med artikel 29.4, av vilken av de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet som ska utföra en viss uppgift enligt det ramavtal som en inköpscentral har ingått.

3. De upphandlande myndigheterna eller enheterna får, utan att tillämpa de förfaranden som anges i detta direktiv, tilldela ett offentligt tjänstekontrakt för tillhandahållande av centraliserad inköpsverksamhet till en inköpscentral.

Sådana offentliga tjänstekontrakt får också omfatta en bestämmelse om tillhandahållande av stödverksamhet för inköp.”

(5) Följande artikel ska införas som artikel 10a:

”Artikel 10a Upphandling med deltagande av upphandlande myndigheter eller enheter från olika medlemsstater

1. Upphandlande myndigheter eller enheter från olika medlemsstater får agera gemensamt vid tilldelning av offentliga kontrakt i enlighet med denna artikel.

Upphandlande myndigheter eller enheter får inte tillämpa de förfaranden som anges i denna artikel i syfte att undvika att tillämpa med unionsrätten förenliga tvingande lagregler som är tillämpliga på dem i deras medlemsstat.

2. En medlemsstat får inte förbjuda sina upphandlande myndigheter eller enheter att använda centraliserad inköpsverksamhet som erbjuds av inköpscentraler i en annan medlemsstat eller att erbjuda centraliserad inköpsverksamhet till upphandlande myndigheter eller enheter i en annan medlemsstat.

När det gäller centraliserad inköpsverksamhet som erbjuds av en inköpscentral som är belägen i en annan medlemsstat än den upphandlande myndigheten eller enheten får medlemsstaterna ange att deras upphandlande myndigheter eller enheter endast får använda den centraliserade inköpsverksamhet som definieras i led 17b a eller b i artikel 1.

3. Om en inköpscentral som är belägen i en annan medlemsstat tillhandahåller centraliserad inköpsverksamhet, ska detta ske i enlighet med nationella bestämmelser i den medlemsstat där inköpscentralen är belägen.

De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där inköpscentralen är belägen ska också tillämpas på tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem och vid förnyad konkurrensutsättning enligt ett ramavtal.

4. Flera upphandlande myndigheter eller enheter från olika medlemsstater får gemensamt tilldela ett offentligt kontrakt, sluta ett ramavtal eller driva ett dynamiskt inköpssystem. De får också, i den mån detta anges i artikel 29.2 andra stycket, tilldela kontrakt på grundval av ramavtalet eller det dynamiska inköpssystemet.

Såvida nödvändiga delar inte regleras genom ett internationellt avtal som ingåtts mellan de berörda medlemsstaterna, ska upphandlande myndigheter eller enheter som deltar ingå ett avtal där följande fastställs:

a) Parternas ansvarsområden och de relevanta nationella bestämmelser som är tillämpliga på dessa.

b) Intern organisation av upphandlingsförfarandet, inklusive ledning, fördelning av de byggentreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas samt ingående av kontrakt.

En deltagande upphandlande myndighet eller enhet ska anses ha fullgjort sina skyldigheter enligt detta direktiv när den köper byggentreprenader, varor eller tjänster från en upphandlande myndighet eller enhet som ansvarar för upphandlingsförfarandet. Vid fastställandet av ansvarsområden och tillämplig nationell rätt enligt andra stycket led a får de deltagande upphandlande myndigheterna eller enheterna fördela särskilda ansvarsområden mellan sig och fastställa tillämpliga nationella bestämmelser i någon av sina respektive medlemsstater. Fördelningen av ansvarsområden och tillämplig nationell rätt ska omnämnas i upphandlingsdokumenten för gemensamt tilldelade offentliga kontrakt.

5. När flera upphandlande myndigheter eller enheter från olika medlemsstater har inrättat en gemensam enhet enligt unionsrätten, ska de deltagande upphandlande myndigheterna eller enheterna genom ett beslut som fattas av den gemensamma enhetens behöriga organ enas om tillämpliga nationella upphandlingsregler, dvs. de regler som gäller i en av följande medlemsstater:

a) De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den gemensamma enheten har sitt registrerade säte.

b) De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den gemensamma enheten bedriver sin verksamhet.

Den överenskommelse som avses i första stycket kan antingen gälla tills vidare när detta fastställs i den gemensamma enhetens konstituerande akt, eller begränsas till en viss tidsperiod, till vissa typer av kontrakt eller till en eller flera enskilda tilldelningar av kontrakt.”

(6) I artikel 13 ska leden c och d ersättas med följande:

”c) Kontrakt som tilldelas inom ramen för ett samarbetsprogram rörande forskning och utveckling mellan minst två medlemsstater, avseende utvecklandet av en ny produkt eller uppgradering som leder till väsentliga förändringar eller väsentliga förbättringar av en befintlig produkt och, i förekommande fall, de senare skedena av hela eller delar av produktens livslängd. Om en medlemsstat blir fullvärdig medlem i ett samarbetsprogram efter det att forsknings- och utvecklingsfasen i det programmet har slutförts ska denna artikel tillämpas på den anslutande medlemsstaten för de senare skedena av produktens livslängd. Ett forsknings- och utvecklingsprojekt som förvaltas av unionens institutioner eller organ och som genomförs i enlighet med unionens regler och finansieras genom unionens budget utgör ett samarbetsprogram som genomförs gemensamt av minst två medlemsstater och kan fortsätta under faserna efter forsknings- och utvecklingsfasen, i vilket fall kontrakt som tilldelas inom ramen för uppföljningsprogrammet också får uteslutas enligt denna artikel.

d) Kontrakt som tilldelas i ett tredje land, inbegripet kontrakt avseende civila inköp, när styrkor är stationerade eller genomgår utbildning utanför unionens territorium, och där de operativa behoven medför att kontrakt måste ingås med ekonomiska aktörer i det område där operationen genomförs.”

(7) I artikel 25 ska andra och tredje styckena ersättas med följande:

”Den upphandlande myndigheten eller enheten får vid dessa upphandlingar tillämpa det öppna förfarandet, det selektiva förfarandet eller det förhandlade förfarandet med offentliggörande av meddelande om upphandling.

Under de förhållanden som anges i artikel 27 eller 27a får de tilldela kontrakt genom en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap.”

(8) Artikel 27.1 ska ersättas med följande:

”1. För särskilt komplicerade kontrakt får medlemsstaterna föreskriva att om den upphandlande myndigheten eller enheten anser att användningen av ett öppet, ett selektivt eller förhandlat förfarande med offentliggörande av meddelande om upphandling inte medger tilldelning av kontrakt, får den upphandlande myndigheten eller enheten använda sig av en konkurrenspräglad dialog enligt denna artikel.

Tilldelning av kontrakt ska ske enbart på grundval av tilldelningskriteriet det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.”

(9) Följande artikel ska införas som artikel 27a:

”Artikel 27a Innovationspartnerskap

1. Alla ekonomiska aktörer får lämna in en ansökan om att delta i innovationspartnerskap efter ett meddelande om upphandling genom att lämna de uppgifter för kvalitativt urval som den upphandlande myndigheten eller enheten begär.

I upphandlingsdokumenten ska den upphandlande myndigheten eller enheten identifiera behovet av en innovativ vara, tjänst eller byggentreprenad som inte kan tillgodoses genom inköp av varor, tjänster eller byggentreprenader som redan finns tillgängliga på marknaden. Den ska ange vilka delar av denna beskrivning som utgör vägledande minimikrav som alla anbud bör uppfylla. Den information som lämnas ska vara tillräckligt exakt för att de ekonomiska aktörerna ska kunna fastställa vilken typ av lösning som krävs och dess omfattning och besluta om de ska begära att få delta i förfarandet.

Den upphandlande myndigheten eller enheten får besluta att inrätta innovationspartnerskapet med en eller flera partner som bedriver separat forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökningar ska vara 30 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska bedöma informationen från de ekonomiska aktörerna och uppmana lämpliga anbudssökande att delta i förfarandet. Den upphandlande myndigheten eller enheten får begränsa antalet lämpliga anbudssökande som ska inbjudas att delta i förfarandet. Det enda kriteriet för tilldelning av kontrakt ska vara det anbud som har bästa förhållandet mellan pris och kvalitet i enlighet med artikel 47.

2. Innovationspartnerskapen ska syfta till utvecklingen av en innovativ vara, tjänst eller byggentreprenad och därpå följande inköp av dessa varor, tjänster eller byggentreprenader, under förutsättning att de motsvarar de prestandanivåer och maxkostnader som överenskommits mellan de upphandlande myndigheterna eller enheterna och deltagarna.

Innovationspartnerskapet ska delas upp i successiva etapper som följer stegen i forsknings- och innovationsprocessen, och som kan inkludera tillverkning av varorna, tillhandahållande av tjänsterna eller slutförande av byggentreprenaderna. Innovationspartnerskapet ska ha mellanliggande mål som partnerna i fråga ska uppfylla och föreskriva utbetalning av ersättning genom lämpliga delbetalningar.

Baserat på dessa mål kan den upphandlande myndigheten eller enheten efter varje avslutad etapp besluta att avsluta innovationspartnerskapet eller, om innovationspartnerskapet omfattar flera partner, minska antalet partner genom att avsluta enskilda kontrakt, under förutsättning att den upphandlande myndigheten eller enheten i upphandlingsdokumenten har angett dessa möjligheter och på vilka villkor de kan utnyttjas.

3. Om inte annat anges i denna artikel ska de upphandlande myndigheterna eller enheterna förhandla med anbudsgivarna om det ursprungliga och alla efterföljande anbud som de lämnat, förutom det slutliga anbudet, för att förbättra innehållet i anbuden.

   Minimikrav och tilldelningskriterier får inte vara föremål för förhandling.

4. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska under förhandlingarna säkerställa lika behandling av samtliga anbudsgivare. De får inte särbehandla någon genom att lämna ut information som kan gynna vissa anbudsgivare i förhållande till andra. De ska skriftligen informera alla anbudsgivare vars anbud inte har uteslutits i enlighet med punkt 5 om eventuella ändringar av de tekniska specifikationerna eller andra upphandlingsdokument. Efter dessa ändringar ska de upphandlande myndigheterna eller enheterna ge anbudsgivarna tillräckligt med tid för att vid behov kunna ändra sina anbud och skicka in de ändrade anbuden.

   I enlighet med artikel 6 får de upphandlande myndigheterna eller enheterna inte röja för de övriga deltagarna konfidentiell information som någon anbudssökande eller anbudsgivare som deltar i förhandlingarna har lämnat utan dennes samtycke. Ett sådant samtycke får inte ha formen av ett allmänt avstående från rättigheter utan ska lämnas specifikt för kommunikation av viss information.

5. Förhandlingar under förfarandet för innovationspartnerskap får genomföras i successiva steg för att minska det antal anbud som ska förhandlas, på grundval av de tilldelningskriterier som anges i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller i upphandlingsdokumenten. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller i upphandlingsdokumenten ange om den kommer att använda sig av denna möjlighet eller inte. Före slutet av en pågående fas får den upphandlande myndigheten eller enheten specificera tilldelningskriterierna och de maxkostnader som ska användas för att välja ut de anbud som deltar i den följande fasen. Dessa tilldelningskriterier och maxkostnader ska stå i proportion till de förväntade resultaten av den pågående fasen och till innovationspartnerskapets mål. Om en anbudsgivare som utelämnats i en tidigare fas blir berättigad för den efterföljande fasen till följd av dessa tilldelningskriterier och maxkostnaderna ska denna anbudsgivare inbjudas att delta i den efterföljande fasen.

6. Vid urvalet av anbudssökande ska de upphandlande myndigheterna eller enheterna särskilt tillämpa kriterier för de anbudssökandes kapacitet på FoU-området och när det gäller att utveckla och genomföra innovativa lösningar.

   Endast de ekonomiska aktörer som bjuds in att delta av den upphandlande myndigheten eller enheten efter en bedömning av de begärda uppgifterna får lämna in forsknings- och innovationsprojekt, vars syfte ska vara att tillgodose de behov som enligt den upphandlande myndighetens eller enhetens bedömning inte kan tillgodoses genom befintliga lösningar.

   I upphandlingsdokumenten ska den upphandlande myndigheten eller enheten fastställa vilka arrangemang för immateriell äganderätt som ska tillämpas. Vid innovationspartnerskap med flera partner får den upphandlande myndigheten eller

enheten i enlighet med artikel 6 inte röja för övriga partner vilka lösningar som har föreslagits eller annan konfidentiell information som har förmedlats av en partner inom ramen för partnerskapet utan dennes samtycke. Ett sådant samtycke får inte ha formen av ett allmänt avstående från rättigheter utan ska lämnas specifikt för kommunikation av viss information.

7. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska säkerställa att partnerskapets struktur, särskilt varaktigheten av och värdet på de olika etapperna, avspeglar graden av innovation hos den föreslagna lösningen och de forsknings- och innovationsverksamheter som krävs för att utveckla en innovativ lösning som ännu inte finns tillgänglig på marknaden. Det uppskattade värdet av varor, tjänster eller byggentreprenader får inte vara oproportionerligt i förhållande till de investeringar som krävs för deras framtagande.”

(10) Artikel 28 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. För byggentreprenad-, varu- och tjänstekontrakt:

a) Om inga anbud eller inga lämpliga anbud eller inga ansökningar har lämnats vid ett öppet förfarande, ett selektivt förfarande, ett förhandlat förfarande med föregående offentliggörande av meddelande om upphandling, en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap, förutsatt att de ursprungliga villkoren för kontraktet inte väsentligt ändrats och att en rapport lämnas till kommissionen, om den begär det.

b) Om ett anbud är ogiltigt eller om ett anbud som lämnats vid ett öppet förfarande, ett selektivt förfarande, ett förhandlat förfarande med föregående offentliggörande av meddelande om upphandling, en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap inte kan godtas med hänsyn till nationella bestämmelser som överensstämmer med vad som föreskrivs i artiklarna 5, 19, 21–24 samt avsnitt II kapitel VII, i den mån som

i) de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändrats väsentligt, och

ii) de i ett förhandlat förfarande inbegriper endast alla anbudsgivare som uppfyller kraven i artiklarna 39–46 och som i ett föregående öppet förfarande, selektivt förfarande, konkurrenspräglad dialog eller innovationspartnerskap har lämnat anbud som uppfyller de formella kraven för anbudsförfarandet.

c) Om de tidsfrister som fastställts för ett öppet förfarande, ett selektivt förfarande och ett förhandlat förfarande med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, inklusive de förkortade tidsfrister som avses i artikel 33.7, är oförenliga med den brådskande situation som en kris har orsakat. Detta kan exempelvis gälla i de fall som avses i artikel 23 andra stycket d.

d) Om, när det är absolut nödvändigt, på grund av synnerlig brådska till följd av omständigheter som den upphandlande myndigheten eller enheten inte har kunnat förutse, det är omöjligt att iaktta de tidsfrister som gäller vid det öppna förfarandet, det selektiva förfarandet eller det förhandlade förfarandet med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, inbegripet förkortade tidsfrister enligt artikel 33.7. De omständigheter som åberopas som skäl för synnerlig brådska får inte i något fall tillskrivas den upphandlande myndigheten eller enheten.

e) Om kontraktet, av tekniska skäl eller med hänsyn till skydd av ensamrätt, endast kan tilldelas en bestämd ekonomisk aktör.”

(b) I punkt 2 ska följande led läggas till som led c:

”c) Efter parallella konkurrerande forsknings- och utvecklingsprojekt med flera ekonomiska aktörer som upphandlats av en upphandlande myndighet eller enhet, förutsatt att samtliga följande villkor är uppfyllda:

(i) De parallella konkurrerande forsknings- och utvecklingskontrakten har tilldelats av den upphandlande myndighet eller enhet som upphandlar varorna eller tjänsterna efter ett förhandlat förfarande med föregående offentliggörande av ett meddelande om upphandling, ett selektivt förfarande eller ett öppet förfarande.

(ii) De upphandlade varorna eller tjänsterna är resultatet av något av forsknings- och utvecklingskontrakten.

(iii) Varornas eller tjänsternas värde överstiger inte tio gånger värdet på det forsknings- och utvecklingskontrakt som de härrör från.

(iv) Entreprenörerna och deras underleverantörer är etablerade i, har sin huvudsakliga verksamhetsort i och fullgör forsknings- och utvecklingskontraktet och varukontraktet med hjälp av resurser som är belägna i en medlemsstat eller i en Eftastat i EES.

(v) Entreprenörerna och deras underleverantörers struktur för verkställande ledning är etablerade i unionen, i en Eftastat i EES eller i Ukraina.

(vi) Entreprenörerna och underleverantörerna kontrolleras inte av ett tredjeland som inte är en Eftastat i EES eller Ukraina eller av en enhet i tredjeland som inte är etablerad i en Eftastat i EES.

(vii) Produkterna har utformats i unionen, en Eftastat i EES eller Ukraina och är inte föremål för kontroll eller begränsning av ett tredjeland som inte är en Eftastat i EES eller Ukraina eller av en enhet i ett tredjeland som inte är etablerad i en Eftastat i EES eller i Ukraina.”

(c) I punkt 3 ska följande led läggas till som led d:

”d) För gemensam upphandling av militär utrustning som slutits före den 1 januari 2031 av upphandlande myndigheter eller enheter från minst tre medlemsstater, förutsatt att samtliga följande villkor är uppfyllda:

(i) Upphandlande myndigheter eller enheter från de berörda medlemsstaterna upphandlar identiska försvarsprodukter eller försvarsprodukter som endast är föremål för mindre ändringar.

(ii) Kontraktet omfattar åtminstone gemensamt underhåll av de upphandlade försvarsprodukterna utöver upphandlingen av försvarsprodukterna. Kravet på kontrakt som omfattar gemensamt underhåll får frångås om den upphandlade försvarsprodukten normalt inte kräver underhåll.

(iii) Entreprenörer som deltar i den gemensamma upphandlingen ska vara etablerade och ha sina strukturer för verkställande ledning i unionen, en Eftastat i EES eller Ukraina. De får inte vara föremål för kontroll av ett tredjeland som inte är en Eftastat i EES eller Ukraina eller av en enhet i ett

annat tredjeland som inte är etablerad i unionen, i en Eftastat i EES eller i Ukraina.

(iv) Artikel 16.5, 16.6 och 16.9 i rådets förordning (EU) 2025/1106* ska tillämpas i den mån de avser entreprenörer.

(v) De entreprenörer som deltar i den gemensamma upphandlingen får anses uppfylla de villkor för stödberättigande som avses i leden ii och iii om de har uppfyllt likvärdiga villkor enligt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2018/1092**, (EU) 2021/697***, (EU) 2023/1525**** eller (EU) 2023/2418***** och förutsatt att inga senare ändringar ifrågasätter uppfyllandet av dessa villkor.

(vi) Den infrastruktur och de anläggningar, tillgångar och resurser som tillhör de entreprenörer och underleverantörer som deltar i den gemensamma upphandlingen och som används för den gemensamma upphandlingen ska vara belägna på territorium som tillhör en medlemsstat eller en Eftastat i EES. Om de entreprenörer eller underleverantörer som deltar i den gemensamma upphandlingen inte har några lättillgängliga alternativ eller relevant infrastruktur och relevanta anläggningar, tillgångar och resurser på territoriet för en medlemsstat eller en Eftastat i EES får de använda infrastruktur, anläggningar, tillgångar och resurser som är belägna eller förvaras utanför dessa territorier, under förutsättning att sådan användning inte strider mot unionens och dess medlemsstaters säkerhets- och försvarsintressen.

(vii) Kostnaden för komponenter med ursprung utanför unionen eller en Eftastat i EES får inte överstiga 35 % av den uppskattade kostnaden för komponenterna i slutprodukten.

---

* Rådets förordning (EU) 2025/1106 av den 27 maj 2025 om inrättande av instrumentet säkerhetsaktion för Europa (Safe) genom förstärkning av den europeiska försvarsindustrin (EUT L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj/swe).

** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1092 av den 18 juli 2018 om inrättande av ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram som syftar till att stödja konkurrenskraften och innovationsförmågan inom unionens försvarsindustri (EUT L 200, 7.8.2018, s. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj/swe).

*** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/697 av den 29 april 2021 om inrättande av Europeiska försvarsfonden och om upphävande av förordning (EU) 2018/1092 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj/swe).

**** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1525 av den 20 juli 2023 om stöd för ammunitionstillverkning (EUT L 185, 24.7.2023, s. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj/swe).”

(d) Led 4 b ska ersättas med följande:

”b) För nya byggentreprenader eller tjänster som är en upprepning av liknande byggentreprenader eller tjänster som av samma upphandlande myndighet eller enhet tilldelats samma ekonomiska aktör i ett ursprungligt kontrakt, under förutsättning att de nya byggentreprenaderna eller tjänsterna är i överensstämmelse med ett grundläggande projekt, för vilket det ursprungliga kontraktet tilldelats genom öppet förfarande, selektivt förfarande, förhandlat

förfarande med offentliggörande av meddelande om upphandling, konkurrenspräglad dialog eller innovationspartnerskap.

Så snart som det första projektet blir föremål för upphandling ska den upphandlande myndigheten eller enheten ange att detta förfarande kan bli aktuellt och i beräkningen ta med det sammanlagda beräknade värdet för kommande byggentreprenader eller tjänster vid tillämpning av artikel 8.

Detta förfarande får bara användas under fem år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts, utom i undantagsfall som avgörs med hänsyn till den levererade produktens, anläggningens eller konstruktionens förväntade livslängd och de tekniska svårigheter som ett byte av leverantör kan orsaka.”

(e) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. För kontrakt som gäller tillhandahållandet av luft- och sjöfartstransport för medlemsstaternas väpnade styrkor eller säkerhetsstyrkor som skickats eller kommer att skickas till platser utomlands, om den upphandlande myndigheten eller enheten måste köpa sådana tjänster från ekonomiska aktörer som endast garanterar giltigheten för sina anbud under så korta perioder att det är omöjligt att, även om en förkortad frist tillämpas enligt artikel 33.7, iaktta de frister som gäller vid öppet förfarande, selektivt förfarande eller förhandlat förfarande med offentliggörande av meddelande om upphandling.”

(11) I artikel 29.2 ska fjärde stycket ersättas med följande:

”Ett ramavtals giltighetstid får inte vara längre än tio år, förutom i undantagsfall då giltighetstiden kan fastställas utifrån den levererade produktens, anläggningens eller konstruktionens förväntade livslängd och de tekniska svårigheter som ett byte av leverantör kan orsaka.”

(12) Följande artikel ska införas som artikel 29a i avdelning II kapitel V:

”Artikel 29a Dynamiskt inköpssystem

1. De upphandlande myndigheterna eller enheterna får använda ett dynamiskt inköpssystem för köp av sådant som används frekvent och vars egenskaper, såsom de är allmänt tillgängliga på marknaden, tillfredsställer den upphandlande myndighetens eller enhetens behov. Ett dynamiskt inköpssystem ska drivas som en helt elektronisk process, och ska under inköpssystemets hela giltighetstid vara öppet för varje ekonomisk aktör som uppfyller urvalskriterierna. Det kan delas in i kategorier av varor, byggentreprenader eller tjänster som är objektivt definierade på grundval av egenskaperna för den upphandling som ska genomföras inom den berörda kategorin. Sådana egenskaper kan omfatta en hänvisning till största tillåtna storlek på senare ingångna specifika kontrakt eller till ett specifikt geografiskt område inom vilket det senare ingångna specifika kontraktet ska fullgöras.

2. För att genomföra en upphandling enligt ett dynamiskt inköpssystem ska en upphandlande myndighet eller enhet följa reglerna för selektiva förfaranden. Samtliga anbudssökande som uppfyller urvalskriterierna ska få delta i systemet. När upphandlande myndigheter eller enheter har delat upp systemet i olika kategorier av varor, byggentreprenader eller tjänster i enlighet med punkt 1 i denna artikel, ska de specificera tillämpliga urvalskriterier för varje kategori.

Trots vad som sägs i artikel 33 ska följande tidsfrister gälla:

(a) Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökan ska vara 30 dagar från den dag då meddelandet om upphandling, eller när ett förhandsmeddelande används som anbudsinfordran, en inbjudan att bekräfta intresse avsändes. Inga ytterligare tidsfrister ska gälla för mottagande av anbudsansökningar när inbjudan att lämna anbud för den första specifika upphandlingen enligt det dynamiska inköpssystemet har skickats ut.

(b) Minimitidsfristen för mottagande av anbud ska vara minst tio dagar från den dag då inbjudan att lämna anbud avsändes.

3. All kommunikation inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem ska ske endast med elektroniska medel.

4. För att tilldela kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem ska den upphandlande myndigheten eller enheten

(a) offentliggöra en anbudsinfordran och ange att det är fråga om ett dynamiskt inköpssystem,

(b) i upphandlingsdokumenten minst ange vilken typ av köp och vilka kvantiteter som detta system avser samt lämna all nödvändig information om det dynamiska inköpssystemet, inbegripet hur det dynamiska inköpssystemet fungerar, den elektroniska utrustning som används, tekniska arrangemang för anslutning samt tekniska specifikationer,

(c) ange alla indelningar i olika kategorier av varor, byggentreprenader eller tjänster och vad som karakteriserar dessa,

(d) erbjuda obegränsad och fullständig direkt tillgång, under hela giltighetstiden för systemet, till upphandlingsdokumenten.

5. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska under hela den tid som det dynamiska inköpssystemet är giltigt ge alla ekonomiska aktörer möjlighet att ansöka om att få delta i systemet på de villkor som anges i punkt 2. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska fullfölja sin utvärdering av sådana anbudsansökningar i enlighet med urvalskriterierna inom tio arbetsdagar från och med mottagandet. Tidsfristen får i enskilda fall förlängas till 15 arbetsdagar när detta är motiverat, särskilt om det finns ett behov av att granska kompletterande dokumentation eller att annars kontrollera om urvalskriterierna har uppfyllts.

Trots vad som sägs i första stycket får upphandlande myndigheter eller enheter, så länge som inbjudan att lämna anbud för den första specifika upphandlingen inom det dynamiska inköpssystemet inte har skickats ut, förlänga utvärderingsperioden om ingen inbjudan att lämna anbud har utfärdats under den förlängda utvärderingsperioden. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska i upphandlingsdokumenten ange längden på den förlängda period som de avser att tillämpa.

Den upphandlande myndigheten eller enheten ska snarast möjligt informera den berörda ekonomiska aktören huruvida denne tagits med i det dynamiska inköpssystemet.

6. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska inbjuda alla deltagare som tas med i det dynamiska inköpssystemet att lämna ett anbud för varje enskilt kontrakt som ska tilldelas inom systemet i enlighet med artikel 34. Om det dynamiska inköpssystemet har delats in i olika kategorier av byggnadsentreprenader, varor eller tjänster ska den upphandlande myndigheten eller enheten uppmana samtliga deltagare som har inbjudits inom den kategori som motsvarar berörd specifik upphandling att lämna in ett anbud.

Den upphandlande myndigheten ska tilldela kontraktet till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier som anges i det meddelande om upphandling som använts för att inrätta det dynamiska inköpssystemet eller, om ett förhandsmeddelande används som en anbudsinfordran, i inbjudan att bekräfta intresse. Dessa kriterier får vid behov preciseras i inbjudan att lämna anbud.

7. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska i anbudsinfordran ange hur länge det dynamiska inköpssystemet är giltigt. Den ska anmäla eventuella ändringar av giltighetstiden till kommissionen genom att använda följande standardformulär:

(a) Om giltighetstiden ändras utan att systemet avslutas, det formulär som ursprungligen användes för anbudsinfordran avseende det dynamiska inköpssystemet.

(b) Om systemet avslutas, det meddelande om kontraktstilldelning som avses i artikel 30.3.

8. Inga administrativa avgifter får före eller under det dynamiska inköpssystemets giltighetstid tas ut från de ekonomiska aktörer som vill delta i eller är parter i det dynamiska inköpssystemet.”

(13) Artikel 30 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. En upphandlande myndighet eller enhet som avser att tilldela ett upphandlingskontrakt eller ingå ett ramavtal genom ett öppet förfarande, ett selektivt förfarande, ett förhandlat förfarande med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap ska informera om detta genom ett meddelande om upphandling.”

(b) Följande punkt ska införas som punkt 2a:

”2a. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska sända ett meddelande om kontraktstilldelning på grundval av ett dynamiskt inköpssystem senast 30 dagar efter tilldelningen av varje kontrakt. De får dock samla dessa meddelanden per kvartal. I detta fall ska de sända de samlade meddelandena senast 30 dagar efter utgången av varje kvartal.”

(14) Artikel 33.2 ska ersättas med följande:

”2. Vid selektiva förfaranden, förhandlade förfaranden med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, användning av en konkurrenspräglad dialog och användning av innovationspartnerskap ska minimitiden för mottagande av anbudsansökningar vara 37 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes.

Vid selektiva förfaranden ska fristen för mottagande av anbud vara minst 40 dagar från och med den dag då inbjudan avsänds.”

(15) Artikel 34.1 ska ersättas med följande:

”1. Vid selektiva förfaranden, förhandlade förfaranden med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, konkurrenspräglade dialoger och innovationspartnerskap ska den upphandlande myndigheten eller enheten samtidigt och skriftligen uppmana de utvalda anbudssökandena att lämna in sina anbud eller, vid konkurrenspräglad dialog, att delta i dialogen eller, vid innovationspartnerskap, att lämna in en anbudsansökan.”

(16) Artikel 35 ska ändras på följande sätt:

(a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. En upphandlande myndighet eller enhet ska snarast underrätta anbudssökande och anbudsgivare om beslut som fattats om tilldelning av ett kontrakt, slutandet av ett ramavtal, eller tillträde till ett dynamiskt inköpssystem, inbegripet skälen för beslut om att inte tilldela ett kontrakt, att inte sluta ett ramavtal för vilket det har förekommit konkurrensutsatt upphandling eller att återuppta förfarandet eller att inte genomföra ett dynamiskt inköpssystem, denna information ska på begäran riktad till den upphandlande myndigheten eller enheten lämnas skriftligt.”

(b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. En upphandlande myndighet eller enhet får emellertid besluta att inte lämna ut viss information som rör kontraktstilldelning, ingående av ramavtal eller tillträdet till ett dynamiskt inköpssystem som anges i punkt 1, om detta skulle hindra tillämpning av lag, strida mot allmänintresset, särskilt försvars- och/eller säkerhetsintresset, skada berättigade kommersiella intressen för offentliga eller privata ekonomiska aktörer eller motverka en sund konkurrens dem mellan.”

(17) Följande artiklar 46a och 46b ska införas i avdelning II kapitel VII avsnitt 2:

”Artikel 46a Minskning av antalet i övrigt kvalificerade anbudssökande som inbjuds att delta

1. Vid selektiva förfaranden, förhandlade förfaranden med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, förfaranden för konkurrenspräglad dialog och innovationspartnerskap får den upphandlande myndigheten eller enheten begränsa antalet anbudssökande som uppfyller de urvalskriterier som de kommer att inbjuda att lämna anbud eller föra en dialog, förutsatt att det finns ett lägsta antal kvalificerade anbudssökande, i enlighet med punkt 2.

2. Den upphandlande myndigheten eller enheten ska i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse ange de objektiva och icke-diskriminerande kriterier eller regler som den kommer att tillämpa, liksom det lägsta antalet anbudssökande som den kommer att inbjuda samt, i förekommande fall, det högsta antalet.

Vid selektivt förfarande ska det lägsta antalet vara fem. Vid förhandlat förfarande med offentliggörande av ett meddelande om upphandling, i förfarandet för konkurrenspräglad dialog och i innovationspartnerskapet ska det lägsta antalet anbudssökande vara tre. Under alla omständigheter ska antalet anbudssökande vara tillräckligt stort för att verklig konkurrens ska kunna garanteras.

Den upphandlande myndigheten eller enheten ska inbjuda åtminstone så många anbudssökande som det lägsta antal som fastställts. Om antalet anbudssökande som uppfyller urvalskriterierna och miniminivåerna i enlighet med artikel 38.3 är lägre än minimiantalet får den upphandlande myndigheten eller enheten emellertid fortsätta förfarandet genom att inbjuda de anbudssökande som har den erforderliga kapaciteten. Den upphandlande myndigheten eller enheten får inte i förfarandet inbegripa ekonomiska aktörer som inte har begärt att få delta eller anbudssökande som inte har den erforderliga kapaciteten.

Artikel 46b Minskning av antalet anbud och lösningar

Om en upphandlande myndighet eller enhet utnyttjar den möjlighet som anges i artikel 26.3 att begränsa antalet anbud som det ska förhandlas om eller den möjlighet som anges i artikel 27.4 att begränsa antalet lösningar som ska diskuteras, ska den göra denna begränsning på grundval av de tilldelningskriterier som den har angett i upphandlingsdokumenten. I slutfasen måste antalet vara tillräckligt stort för att garantera verklig konkurrens, under förutsättning att det finns ett tillräckligt antal anbud, lösningar eller lämpliga anbudssökande.”

(18) Följande artikel 49a ska införas i avdelning II kapitel VII avsnitt 3:

”Artikel 49a Ändring av kontrakt under löptiden

1. Kontrakt och ramavtal får ändras utan nytt upphandlingsförfarande enligt detta direktiv i följande fall:

   (a) Om ändringarna, oberoende av deras penningvärde, anges i de ursprungliga upphandlingsdokumenten genom klara, exakta och entydiga ändringsklausuler, som kan omfatta prisändringsklausuler, eller optioner. Sådana ändringsklausuler ska ange omfattningen och arten av eventuella ändringar eller optioner samt villkoren för när de får tillämpas. Ändringar eller optioner som skulle medföra en ändring av kontraktets eller ramavtalets övergripande karaktär är inte tillåtna.

   (b) För kompletterande byggentreprenader, tjänster eller varor från den ursprunglige entreprenören som har blivit nödvändiga och som inte ingår i den ursprungliga upphandlingen, i de fall ett byte av entreprenör

   (i) inte kan ske av ekonomiska eller tekniska skäl såsom krav på utbytbarhet eller driftskompatibilitet med redan befintlig utrustning, tjänster eller installationer som upphandlats vid den ursprungliga upphandlingen, och

   (ii) skulle medföra betydande olägenheter eller betydligt större omkostnader för den upphandlande myndigheten eller enheten.

   Eventuella prisökningar får dock inte vara högre än 50 % av värdet på det ursprungliga kontraktet. Om flera successiva ändringar görs ska denna begränsning gälla för värdet av varje ändring. Sådana på varandra följande ändringar får inte syfta till att kringgå detta direktiv.

   (c) Om samtliga följande villkor är uppfyllda:

   (i) Behovet av ändringen har uppstått till följd av omständigheter som en omdömesgill upphandlande myndighet eller enhet inte kunnat förutse.

   (ii) Ändringen medför inte att kontraktets övergripande karaktär ändras.

   (iii) Eventuella prisökningar är inte högre än 50 % av värdet på det ursprungliga kontraktet eller ramavtalet. Om flera successiva ändringar görs ska denna begränsning gälla för värdet av varje ändring. Sådana på varandra följande ändringar får inte syfta till att kringgå detta direktiv.

   (d) Om den entreprenör som den upphandlande enheten ursprungligen hade tilldelat kontraktet byts ut mot en ny entreprenör, till följd av antingen

   (iv) en entydig ändringsklausul eller en option i överensstämmelse med led a,

   (v) att en annan ekonomisk aktör som uppfyller kriterierna för det kvalitativa urval som ursprungligen fastställts helt eller delvis inträder i den ursprungliga entreprenörens ställe till följd av företagsomstruktureringar, inklusive

uppköp, sammanslagningar, förvärv eller insolvens, under förutsättning att detta inte medför andra väsentliga ändringar av kontraktet och inte syftar till att kringgå tillämpningen av detta direktiv, eller

(vi) att den upphandlande myndigheten eller enheten själv tar på sig huvudentreprenörens skyldigheter gentemot dennes underleverantörer om denna möjlighet föreligger enligt nationell lagstiftning i enlighet med artikel 21,

(e) om ändringarna, oberoende av deras värde, inte är väsentliga i den mening som avses i punkt 2.

Upphandlande myndigheter eller enheter som har ändrat ett kontrakt i de fall som avses i leden b och c ska offentliggöra ett meddelande om detta i *Europeiska unionens officiella tidning*. Ett sådant meddelande ska i tillämpliga delar innehålla den information som krävs i ett meddelande om tilldelning av kontrakt.

2. När det gäller beräkningen av det pris som nämns i punkterna 1 b och c ska det uppdaterade priset vara referensvärdet när kontraktet omfattar en indexeringsklausul.

3. En ändring av ett kontrakt eller ett ramavtal under dess löptid ska anses vara väsentlig i den mening som avses i punkt 1 e om ändringen innebär att kontraktet eller ramavtalet till sin art skiljer sig väsentligt från det kontrakt eller ramavtal som ursprungligen ingicks. Utan att det påverkar punkterna 1 och 2 ska en ändring i alla händelser anses vara väsentlig om ett eller flera av följande villkor är uppfyllt:

(a) I och med ändringen införs nya villkor som, om de hade ingått i det ursprungliga upphandlingsförfarandet, skulle ha medfört att andra anbudssökande getts tillträde än de som ursprungligen valdes eller att andra anbud än de som ursprungligen godkändes skulle ha godkänts eller skulle ha medfört ytterligare deltagare i upphandlingsförfarandet.

(b) Ändringen innebär att kontraktets eller ramavtalets ekonomiska jämvikt ändras till förmån för entreprenören på ett sätt som inte medgavs i det ursprungliga kontraktet eller ramavtalet.

(c) Ändringen medför att kontraktets eller ramavtalets omfattning utvidgas betydligt.

(d) Om en ny entreprenör ersätter den som den upphandlande myndigheten eller enheten ursprungligen hade tilldelat kontraktet i andra fall än de som avses i punkt 1 d.

4. Ett nytt upphandlingsförfarande i enlighet med detta direktiv ska krävas för andra ändringar av bestämmelserna i ett offentligt kontrakt eller ett ramavtal under löptiden än de som avses i punkt 1.”

(19) Artiklarna 65, 66 och 68 ska utgå.

Artikel 3

1. Medlemsstaterna ska senast den […] anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texten till dessa bestämmelser till kommissionen.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den […].

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 4

Detta direktiv träder i kraft den […] dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 5

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den

På Europaparlamentets vägnar	*På rådets vägnar*
Ordförande	*Ordförande*